

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218200051
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7218200051.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom L., Ž. XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy a o zaplatenie 2.656,13 € s prísl., o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku 27C/2/2018 z 22.10.2021 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku.

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania tak, že priznáva žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,08 %.

P r i z n á v a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.

Súd prvej inštancie(ďalej aj „súd“) rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.224,63 € spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 2.224,63 € od 6.1.2018 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti istiny ako aj úrokov z omeškania žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 67,50 %.

2. Opätovne tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.656,13 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 6.1.2018 do zaplatenia a určenia, že žalovaný nemá práv na výkon zrážok zo mzdy žalovanej a náhrady trov konania potom, čo jeho v poradí prvý rozsudok 27C/2/2018-174 z 5.6.2019 bol uznesením 11Co/375/2019-231 z 29.11.2019 Krajského súdu v Košiciach zrušený vo výroku, ktorým súd uložil žalovanému peňažnú povinnosť a vo výroku o trovách konania. Rozsudok vo výrokoch, ktorými súd rozhodol, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500015705 zo dňa 25.9.2012 a Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300060464 zo dňa 29.5.2013, neboli odvolaním napadnuté a nadobudli právoplatnosť. Súd preto v novom rozhodnutí posudzoval len dôvodnosť žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.656,13 €. Zopakoval skutkové tvrdenia žalobkyne, že so žalovaným uzavrela dňa 25.9.2012 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500015705 (ďalej len „Zmluva č. 1“) a dňa 29.5.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300060464 (ďalej len „Zmluva č. 2“), na základe

ktorých jej žalovaný poskytol dva úvery po 1.500 €, že pred poskytnutím samotných úverov si žalovaný započítal poplatok za Dohodu o poskytnutí služby vo výške 215,75 € a žalobkyni tak reálne poskytol dvakrát istinu vo výške 1.284,25 €. Žalobkyňa zastávala názor, že oba úvery je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov, keďže neboli splnené náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/, g/, k/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a tiež v Zmluvách je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa. Okrem toho namietala, že dohodnutá výška úrokov 70,01 % je neprimeraná a v rozpore s dobrými mravmi a tiež, že poplatok za poskytnutie služby predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku vzhľadom na skutočnosť, že ide o plnenie, za ktoré spotrebiteľ nedostáva protiplnenie a samotnú výšku tohto poplatku, ktorá neúmerne zvyšuje náklady spotrebiteľa na spotrebiteľský úver. Tvrdila, že žalovanému celkovo na obe zmluvy uhradila 5.224,63 € (prostredníctvom dobrovoľných splátok a zrážok zo mzdy), preto trvala na tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil v rozsahu 2.656,13 €. Po zrušení prvotného rozhodnutia svoju argumentáciu rozšírila o námietku neplatnosti zmlúv z dôvodu, že neboli uzavreté zo strany žalovaného oprávnenou osobou a vzhľadom na kontraktačný proces, keď žalobkyňa neprijala zmenený návrh veriteľa a tento nepodpísala. Žalovaný tvrdenia žalobkyne poprel a trval na tom, že započítanie poplatku za službu je v súlade so zákonom. Okrem toho mal za to, že doba trvania zmluvy ako aj termíny splatnosti sú v Zmluvách uvedené. Výšku odplaty nepovažoval za neprimeranú a poukázal na to, že priemerná odplata na finančnom trhu bola vo výške 46,30 %. Rovnako považoval za správnu aj výšku RPMN. K námietke žalobkyne ohľadom neprijateľnosti poplatku za Dohodu o poskytnutí služby uviedol, že išlo o plnenie za službu, ktorá bola žalobkyni poskytnutá v podobe odkladu splátok z dôvodu straty zamestnania.

3. Vec posúdiac podľa ust. § 3 ods. 1, § 22 ods. 1, § 23, § 31, § 39, § 44 ods. 2, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 6, § 54 ods. 1 § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 9 ods. 1, ods. 2, ods. 9, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), § 497, § 499, § 502 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Preskúmajúc kontraktačný proces predchádzajúci uzavretiu samotných zmlúv nezistil žiadne pochybenie, preto prijal záver o platnosti uzavretých zmlúv. Námietky žalobkyne ohľadom uzavretia zmluvy neoprávnenou osobou a smerom k spôsobu prijatia návrhu na uzavretie zmluvy považoval za nedôvodné vzhľadom na vykonané dokazovanie a právny názor odvolacieho súdu. Z vykonaného dokazovania mal tiež za preukázané, že Zmluvy obsahujú všetky zákonné náležitosti upravené v § 9 ods. 2 ZoSÚ, a to aj žalobkyňou namietané náležitosti podľa písm. c/, f/, g/ a k/ uvedeného zákonného ustanovenia. Konštatoval, že žalobkyňa mohla bez ťažkostí zistiť termín konečnej splatnosti vzhľadom na údaje uvedené v zmluvách (splatnosť prvej splátky, splatnosť poslednej splátky, periodicita splácania) a čl. 4 ods. 4.5. zmlúv, v ktorom je definovaný deň splatnosti poslednej splátky ako termín konečnej splatnosti úveru. K námietke neprijateľnosti zmluvnej podmienky Dohody o odklade splátok uviedol, že tieto nemohli byť plnením, za ktoré spotrebiteľ nedostal protiplnenia, pretože túto službu žalobkyňa aj reálne využila dňa 25.10.2013, keď žiadala odklad splátok z dôvodu straty zamestnania. Uvedené Dohody preto považoval za platné a žalobkyni boli tak poskytnuté úvery v oboch prípadoch po 1.500 €, v dôsledku čoho neprisvedčil ani námietke ohľadom nesprávne uvedenej celkovej výšky úveru. Prostredníctvom interaktívnej kalkulačky RPMN v súdnom registri preveril namietanú výšku RPMN, dospejúc k rovnakým hodnotám RPMN ako sú uvedené v zmluvách. Predpokladal, že k záveru o nesprávnosti RPMN žalobkyňa dospela zadaním zlých údajov, keď do výšky RPMN zarátala aj poplatok za Dohodu o poskytnutí služby, ktorý je však dobrovoľným poplatkom nemajúcim povahu podmienky pre uzavretie zmluvy, preto nemôže byť súčasťou vstupných údajov na výpočet RPMN. Vzhľadom na uvedené súd nezistil žiadnu z podmienok pre uplatnenie sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 a ods. 2 ZoSÚ. Pokiaľ však žalobkyňa namietala výšku úrokov za poskytnuté úvery (70,01 %), súd prijal záver o ich neprimeranosti a rozpornosti s dobrými mravmi. Porovnaním zmluvných úrokov s priemernými úrokovými sadzbami v rozhodnom období, ktoré sa pohybovali na úrovni 11,19 % a 11,22 % konštatoval, že v zmluvách dohodnutá výška úrokovej sadzby niekoľkonásobne prevýšila obvyklú úrokovú mieru. Podotkol, že i keď maximálna výška úrokov nie je zákonným ustanovením limitovaná, nie je ani neobmedzená. Vzhľadom na podstatné prevýšenie priemernej úrokovej miery, zmluvné dojednanie o výške úrokov považoval v súlade s § 39 OZ za absolútne neplatné. Potom, ak žalovaný poskytol žalobkyni spolu sumu 3.000 €, pričom žalobkyňa na oba úvery spolu uhradila 5.224,63 €, žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil a je povinný bezdôvodné obohatenie vo výške 2.224,63 € vydať. V prevyšujúcej časti 431,50 €, predstavujúcej sumu za poplatky za Dohodu o poskytnutí služby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995

Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka žalobkyni priznal aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 6.1.2018, keďže vo výzve na dobrovoľné plnenie adresovanej žalovanému mu bola uložená lehota na plnenie do 5.1.2018.

4. O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku. Vzhľadom na úspech žalobkyne v časti 2.224,63 € (83,75 %) a neúspech v časti 413,50 € (16,25 %), priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 67,50 %.

5. Rozsudok vo výroku o trovách konania napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP. Nestotožnila sa rozhodnutím o trovách konania a poukázala na to, že súd pri rozhodovaní o trovách nevzal do úvahy všetky nároky, ktoré si v konaní uplatnila. Zdôraznila, že žalobou si uplatnila tri rovnocenné nároky, pričom o dvoch z uplatnených nárokov už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom 27C/2/2018-174 z 5.6.2019 a keďže tieto neboli predmetom odvolacieho prieskumu nadobudli právoplatnosť. Opätovne súd rozhodol len o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu bola súdu uložená povinnosť rozhodnúť o trovách celého konania. Podotkla, že žalobou si uplatnila nárok na určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500015705 uzavretej medzi stranami sporu dňa 25.09.2012 (čo predstavuje 33,30 % podiel k celkovému nároku, v ktorom bola žalobkyňa plne úspešná), nárok na určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300060464 uzavretej medzi stranami sporu dňa 29.05.2013 (33,30 % podiel k celkovému nároku, v ktorom bola žalobkyňa plne úspešná) a nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.656,13 € s prísl., priznaný vo výške 2.224,63 € (čo predstavuje 33,40 % podiel k celkovému nároku, v ktorom bola žalobkyňa úspešná v rozsahu 22,48 %). Vo vzťahu k prvým dvom nárokom možno určiť, že žalobkyňa mala plný úspech spolu v rozsahu 66,60 % (33,30 % + 33,30 %). V prípade tretieho nároku súd určil úspech 67,50 % (úspech v časti 83,75 % a neúspech 16,25 %), pričom vynásobením koeficientom 0,333 (vzhľadom na tretinový podiel na celkovo uplatnených nárokoch žalobcu) úspech žalobkyne v tejto časti nároku je v rozsahu 22,48 %. Celkový úspech žalobkyne v konaní teda predstavuje 33,30 % + 33,30 % + 22,48 %, čo sa rovná 89,08 %, a nie 67,50 % ako to určil súd vo výroku III. napádaného rozhodnutia, keď v rozpore s § 255 Civilného sporového poriadku nezohľadnil celkový úspech žalobcu v predmetnej veci. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom výroku tak, že žalobkyni prizná nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 89,08 % a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku napadol včas podaným odvolaním žalovaný, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Žalovaný spochybnil záver súdu prvej inštancie o rozpore zmluvných úrokov s dobrými mravmi, ich absolútnu neplatnosť a spôsob, akým súd k takému záveru dospel. Poukázal na to, že pri posudzovaní primeranosti úrokov súd vychádzal zo štatistiky priemerných úrokových mier bánk, čo je podľa žalovaného v priamom rozpore s jazykovým znením § 53 ods. 6 OZ, ktorý odkazuje na „odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu“. Do „finančného trhu“ podľa názoru žalovaného nespádajú len banky ale všetky subjekty poskytujúce úvery. Tiež podotkol, že z napádaného rozsudku nevyplýva, ako a na základe čoho súd dospel k tomu, že „priemerné úrokové miery bánk“ sú určené a zohľadňujú kritériá ako miera a spôsob zabezpečenia úveru, lehotu splatnosti a pod. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému trov odvolacieho konania.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázala na časový vývoj zákonného ust. § 53 ods. 6 OZ, ktorý od 1.1.2008 platil v znení, že ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Od 1.11.2008 sa v predmetom ustanovení uvádzalo, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy a s účinnosťou od 1.6.2010 platí, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu (teda aj bankovom trhu) za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Podľa žalobkyne z uvedeného nesporne vyplýva, že pri určení limitu pre posúdenie maximálnej prípustnej výšky odplaty zákonodarca vychádzal práve z priemeru odplát poskytovaných bankami. Ide

o skutočnosť, ktorú potvrdzuje i samotná rozhodovacia prax dovolacieho súdu, z ktorej poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6.4.2012, vydaný pod sp. zn.: 5Cdo/26/2011, v ktorom dovolací súd uviedol, že neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Tvrdenia žalovaného preto považovala za nesprávne a zavádzajúce a zotrvala na podanom odvolaní.

8. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobkyne poukázal na znenie ust. § 53 ods. 6 OZ účinného od 1.3.2010 do 31.5.2010, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy. V tom čase výšku odplaty pre spotrebiteľské úvery reguloval priamo zákon č. 258/2008 Z. z. vo svojom § 3 ods. 10 a 11. Ak teda žalobkyňa tvrdí, že obvyklá odplata bánk vlastne platila dlhodobu, aj pred uzavretím úverových zmlúv medzi ňou a žalovaným, potom ide o zavádzajúce tvrdenie. Už z porovnania textu právnej úpravy § 53 ods. 6 OZ je zrejma zásadná zmena. Nepoužíva sa „odplata obvykle požadovaná bankami“, ale odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Podľa žalovaného by bolo v rozpore s logickým postupom zákonodarcu, ak by síce myslel to isté, ale používal by úplne iné pojmy. Teda že by „odplatu obvykle požadovanú bankami“ označil za „odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu“ ale stále by mal na mysli to isté. Pre taký záver by ani nebolo možné nájsť vecné dôvody. Odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu sa určovala za celý finančný trh, spôsobom ktorý detailnejšie upravila vyhláška MF SR č. 289/2010 Z. z. a z nej jednoznačne vyplýva, že ak sa majú priemerné hodnoty odplát zisťovať za celý finančný trh, nemyslia sa finančným trhom len banky. V súvislosti s rozhodnutím dovolacieho súdu, na ktoré žalobkyňa odkázala vo svojom vyjadrení, uviedol, že toto nie je možné na danú vec aplikovať, keďže v čase rozhodnutia dovolacieho súdu bola platná a účinná iná právna úprava.

9. V duplike žalobkyňa len konštatovala, že tvrdeniami uvedenými vo vyjadrení sa žalovaný snaží presvedčiť súd, že odplata dojednaná za poskytnutie spotrebiteľského úveru v hodnote 70,01 % je v poriadku. S takýmto záverom žalobkyňa nemôže za žiadnych okolností, aj s odkazom na už konštantnú rozhodovaciu prax, súhlasiť. Tak banky ako aj nebankové subjekty sú limitované zákonom v otázke maximálnej výšky odplaty za poskytnutie úveru. Je viac ako zrejme, že tvrdenie žalovaného o tom, že sa na neho ako nebankový subjekt majú vzťahovať odlišné, priam „miernejšie“ pravidlá v posudzovaní odplaty je absolútne mylný. Práve nedostatočná právna úprava v minulosti v tejto otázke spôsobila nekontrolované a s dobrými mravmi rozporné správanie sa veriteľov pri poskytovaní spotrebiteľských úverov. Poukázala na aj na neprimeranú výšku RPMN, ktorej správnosť v konaní rozporovala. Žalovaným uvádzaná argumentácia preto nemôže obstáť a rozhodnutia na ktoré poukazoval vo svojich vyjadreniach, boli prekonané. S odkazom na rozsudok Krajského súdu Košice z 28.4.2015 sp. zn. 6Co/764/2014, citovala právny názor odvolacieho súdu, že odplata vo výške 68,44 % je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi okrem toho, že zároveň aj výrazne prevyšuje priemernú hodnotu RPMN, ktorá v tom čase mala byť vo výške 44,57 %. Aj táto skutočnosť len podporuje argumentáciu žalobkyne, že odplata v prejednávacom konaní v hodnote viac ako 70 % nemôže byť považovaná za platnú a je vo výraznom rozpore s dobrými mravmi, ako to konštatoval v napádanom rozhodnutí aj súd prvej inštancie.

10. Ďalšie vyjadrenia neboli v odvolacom konaní podané.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) posúdil odvolanie žalobkyne a žalovaného ako podané včas, oprávnenými osobami, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods.1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné. Odvolanie žalovaného posúdil ako nedôvodné.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. novembra o 10.15 hod v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie Krajského súdu v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli riadne zverejnené v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

13. Odvolatelia odvolanie odôvodnili s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, a h/ CSP, t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký (medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.).

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu (a to tak v prípade, keď bola poskytnutá v užšom rozsahu, ako aj v prípade jej realizácie v širšom než zákonom predpokladanom rozsahu), pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď), porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193 CSP) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (§ 194 ods. 2).

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1, 2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti je právnym posúdením činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnú normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval avšak právnú normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

18. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutom rozsahu, obsahu spisu a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu odvolacích

námietok dospel k záveru o dôvodnosti odvolania podaného žalobkyňou a odvolanie žalovaného vyhodnotil ako nedôvodné. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správne závery o právach a povinnostiach sporových strán a neprímeranosť zmluvných úrokov správne právne posúdil. Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, odvolací súd sa stotožňuje s obranou žalobkyne, ktorá správne poukázala na skutočnosť, že pri rozhodovaní o trovách konania, súd opomenul vziať do úvahy všetky žalobou uplatnené nároky, nielen nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale aj tie, ktoré boli predmetom predchádzajúceho rozhodnutia súdu, teda nároky na určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy na základe dohôd uzavretých k obojstranným zmluvám.

19. Pokiaľ ide o otázku primeranosti odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver, postup zavedený novelou nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinnou od 1.9.2014, je jasný. Podľa ust. § 1 ods. 4 nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy a v zmysle novozavedeného ust. § 1a ods. 1 nariadenia odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Pri otázke, z čoho treba vychádzať pri určovaní odplaty na zmluvy uzavreté do 31.5.2014, odvolací súd zastáva názor, že zákonodarca jasne vyjadril svoj zámer, z čoho treba vychádzať pri výške odplaty pred novelou nariadenia a implementácie § 1a ods. 1 do platnosti. Odvolací súd poukazuje na prechodné ust. § 10d ods. 2 nariadenia vlády k úpravám platným od 1.6.2014, v zmysle ktorého ak dôjde k poskytnutiu peňažných prostriedkov spotrebiteľovi v období po 31. máji 2014 a pred 1. septembrom 2014, odplatou sa na účely tohto nariadenia vlády rozumie odplata obvykle požadovaná bankami a pobočkami zahraničných bánk podľa § 1 ods. 3 za úvery alebo pôžičky v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a za najvyššiu prípustnú výšku odplaty sa považuje odplata, ktorá nesmie prevýšiť dvojnásobok úrokových mier úverov pre domácnosti zverejňovaných na webovom sídle Národnej banky Slovenska ako súčasť úrokovej štatistiky za prvý mesiac kalendárneho štvrťroka predchádzajúceho uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Aj keď Zmluva č. 1 a Zmluva č. 2 boli uzavreté pred týmto dňom, podľa názoru odvolacieho možno analogicky toto ustanovenie aplikovať, keďže zákonodarca prechodným ustanovením vyjadril svoj zámer ako a podľa čoho je potrebné posudzovať primeranosť odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver pred tým, než sa východiskovou veličinou stala priemerná RPMN bánk v rozhodnom období. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že ani v jednom so spôsobov zákonodarca neodkazuje na štatistiku všetkých veriteľov, ale len štatistiku bánk a pobočiek zahraničných bánk. K rovnakým záverom dospel aj Najvyšší súd SR vo veciach sp. zn. MCdo/1/2009, 1Cdo/57/2005 a 5Cdo/26/2011. Odvolaciemu súdu sa odhladiť od uvedeného žiada dodať aj to, že úroková sadzba vo výške 70 % z výšky úveru nemôže v žiadnom prípade byť v súlade s dobrými mravmi.

20. V súvislosti s rozhodnutím o trovách konania, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie skutočne pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania opomenul vziať do úvahy všetky žalobou uplatnené nároky a rozhodol len vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd tiež nerozhodol o trovách predchádzajúceho odvolacieho konania. Z obsahu spisu ale aj predošlého rozhodnutia súdu je zrejmé, že žalobkyňa si žalobou uplatnila tri rovnocenné nároky a to, nárok na určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy vyplývajúce z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500015705 uzavretej medzi stranami sporu dňa 25.09.2012 (čo predstavuje 33,30 % podiel k celkovému nároku, v ktorom bola žalobkyňa plne úspešná), nárok na určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300060464 uzavretej medzi stranami sporu dňa 29.05.2013 (33,30% podiel k celkovému nároku, v ktorom bola žalobkyňa plne úspešná) a nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.656,13 € s prísl., priznaný vo výške 2.224,63 € (čo predstavuje 33,40 % podiel k celkovému nároku, v ktorom bola žalobkyňa úspešná v rozsahu 22,48 %). Vo vzťahu k prvým dvom nárokom možno určiť, že žalobkyňa mala plný úspech spolu v rozsahu 66,60 % (33,30 % + 33,30 %). V prípade tretieho nároku súd určil úspech 67,50 % (úspech v časti 83,75 % a neúspech 16,25 %), pričom vynásobením koeficientom 0,333 (vzhľadom na tretinový podiel na celkovo uplatnených nárokoch žalobcu) úspech žalobkyne v tejto časti nároku je v rozsahu 22,48 %. Celkový úspech žalobkyne v konaní na súde prvej inštancie teda predstavuje 33,30 % + 33,30 % + 22,48 %, čo sa rovná 89,08 %.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody odvolací súd rozsudok vo vyhovujúcom výroku v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a výrok o trovách konania v súlade s ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,08 %.

22. O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:1. (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).